

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS–
VALSTYBĖS LYGIO EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS VALSTYBĖS OPERACIJŲ
VADOVAS**

**SPRENDIMAS
DĖL ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONIŲ NAUDOJIMO ASMENS SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE PAGAL SAUGUMO LYGIUS**

2020 m. balandžio 7 d. Nr. V-754
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 1 ir 4 punktais, Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2020 m. vasario 27 d. potvarkiu Nr. 43 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo paskyrimo“, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimą Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ bei siekdamas užtikrinti tinkamą sveikatos priežiūros paslaugų teikimą valstybės lygio ekstremaliosios situacijos metu, n u s p r e n d ž i u:

Rekomenduoti visiems asmens sveikatos priežiūros įstaigų nepriklausomai nuo jų pavaldumo ir nuosavybės formos vadovams, sprendžiant klausimus, susijusius su asmeninės apsaugos priemonių naudojimu ir poreikio planavimu, vadovautis saugumo lygiais, nustatytais priede (pridedama).

Sveikatos apsaugos ministras – valstybės lygio
ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovas

Aurelijus Veryga

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro –
valstybės lygio ekstremaliosios situacijos
valstybės operacijų vadovo
2020 m. balandžio 7 d. sprendimo Nr. V-754
priedas

NAUDOJAMOS ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS, PRIKLAUSOMAI NUO TEIKIAMŲ PASLAUGŲ

Saugumo lygis	Pacientų grupė	Teikiamos paslaugos pobūdis	Sveikatos priežiūros specialistai	Asmeninės apsaugos priemonės
I-as saugumo lygis	„Švarus“ srautas - paslaugos pacientams po rūšiavimo (triažo), kuriems nepasireiškia šie simptomai (karščiavimas ir ūmios kvėpavimo takų infekcijos simptomai) ir/ar kuriems nėra patvirtinta COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) (toliau – COVID-19) Pacientai rūšiavimo (triažo) punkte, kai nėra tiesioginio kontakto su pacientu	<ul style="list-style-type: none"> ● Paslaugos metu nepatiriamas ilgalaikis artimas kontaktas (ilgiau nei 5 min, kai atstumas iki 1 m. arba ilgiau nei 15 min, kai atstumas iki 2 m. atstumu) kontaktas ● Paslaugos metu nesusidaro aerosoliai ● Nėra tiesioginio kontakto 	Asmens sveikatos priežiūros įstaigų (toliau – ASPI) personalas, turintis trumpalaikį kontaktą per atstumą ir kur užtikrinamas „švarus“ pacientų srautas: <ul style="list-style-type: none"> - registratoriai, koordinatoriai, vaistinės darbuotojai ir pan. - medicinos personalas, dalyvaujantis pacientų rūšiavimo (triažo) procedūrose be tiesioginio kontakto su pacientu 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kvėpavimo takų apsauga – vienkartinė medicininė (chirurginė) kaukė (keisti kai sudrėksta, užsiteršia ir ne rečiau negu kas 4 valandas)
II-as	„Švarus“ srautas -	<ul style="list-style-type: none"> ● Paslaugos metu patiriamas 	- ambulatorines ar stacionarines	<ul style="list-style-type: none"> ● Kvėpavimo takų apsauga –

saugumo lygis	paslaugos pacientams po rūšiavimo (triažo), kuriems nepasireiškia šie simptomai (karščiavimas ir ūmios kvėpavimo takų infekcijos simptomai) ir/ar kuriems nėra patvirtinta COVID-19 liga	tiesioginis kontaktas su pacientu arba ilgalaikis kontaktas <ul style="list-style-type: none"> ● Paslaugos metu nesusidaro aerozoliai 	asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantys specialistai <ul style="list-style-type: none"> - slaugos skyrių medicinos personalas - Greitosios medicinos pagalbos (toliau – GMP) personalas 	vienkartinė medicininė (chirurginė) kaukė (keisti kai sudrėksta, užsiteršia ir ne rečiau negu kas 4 valandas), jei yra galimybė – naudoti FFP2 respiratorių. <ul style="list-style-type: none"> ● Rankų apsauga – vienkartinės medicininės pirštinės (keisti po kiekvieno paciento)
III-as saugumo lygis	„Švarus“ srautas - paslaugos visiems pacientams po rūšiavimo (triažo), kuriems nepasireiškia šie simptomai (karščiavimas ir ūmios kvėpavimo takų infekcijos simptomai) ir/ar kuriems nėra patvirtinta COVID-19 liga Asmenys, turėję artimą sąlytį su COVID-19 atveju ir neturintys kvėpavimo takų infekcijų simptomų Asmenys, kuriems	<ul style="list-style-type: none"> ● Teikiant paslaugą atliekamos aerozolių generuojančios procedūros (toliau - AGP) - t.y. atliekant intubaciją, bronchoskopiją, vykdant tracheostomos ar intubacinio vamzdelio priežiūrą, endoskopinių procedūrų metu ir kt.) ● Visos asmens sveikatos paslaugos asmenims, turėjusiems artimą sąlytį su COVID-19 atveju ir neturintiems kvėpavimo takų infekcijų simptomų ● Paslaugos, kurios teikiamos tuo atveju, kai neįmanoma atlikti pacientų rūšiavimo (triažo) procedūrų 	<ul style="list-style-type: none"> - ASPĮ personalas, atliekantis AGP pacientams - specialistai, teikiantys ambulatorines ar stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas asmenims, turėjusiems artimą sąlytį su COVID-19 atveju ir neturintiems kvėpavimo takų infekcijų simptomų - skubias odontologines paslaugas teikiantys specialistai - skubios pagalbos skyrių ir kitų padalinių personalas teikiantis paslaugas asmenims, kuriems neįmanoma atlikti rūšiavimo (triažo) procedūros 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kvėpavimo takų apsauga – respiratorius FFP2 arba vienkartinė medicininė (chirurginė) kaukė (keisti kai sudrėksta, užsiteršia ir ne rečiau negu kas 4 valandas), jei yra įrodyta, kad pacientas neserga COVID-19 liga ● Rankų apsauga – vienkartinės medicininės pirštinės (keisti po kiekvieno paciento) ● Kūno (darbo rūbų) apsauga – vienkartinis chalatas su neperšlampama prijuoste arba vienkartinis neperšlampamas chalatas ● Veido (akių) apsauga – veido skydas ar prigludantys prie veido akiniai (keisti ar dezinfekuoti po kontakto)* ● Vienkartinė chirurginė kepurė <p><i>* keisti ar dezinfekuoti, kai užsiteršia, kai teikiamos paslaugos asmeniui, turėjusiam</i></p>

	negalima atlikti rūšiavimo (triažo) procedūrų			<i>artimą sąlytį su COVID-19 atveju ir neturinčiam kvėpavimo takų infekcijų simptomų</i>
IV-as saugumo lygis	Paslaugos įtariamiems ir patvirtintiems COVID-19 pacientams	<ul style="list-style-type: none"> • Visos paslaugos, kurių metu nesusidaro aerozoliai 	<ul style="list-style-type: none"> - COVID-19 ligoninių personalas, teikiantis paslaugas pacientams, kuriems netaikoma dirbtinė plaučių ventiliacija (toliau – DVP) (skubios pagalbos ir stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos įtariamiems ar patvirtintiems COVID-19 pacientams) - mobiliųjų punktų komandos - karščiavimo klinikų komandos - personalas, imantis tepinėlius COVID-19 diagnostikai - mirusiųjų nuo COVID-19 palaikus tvarkantis personalas - GMP personalas - su COVID-19 atvejų ėminiais dirbantys laboratorijų darbuotojai 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvėpavimo takų apsauga* - respiratorius FFP2, jei yra galimybė - FFP3 (po kontakto su įtariamu ar patvirtintu COVID-19 pacientu liesti išorinės respiratoriaus dalies rankomis negalima) • Rankų apsauga – vienkartinės medicininės pirštinės (keisti po kiekvieno paciento) • Kūno apsauga – vienkartinis neperšlampamas chalatas arba vienkartinis chalatas su neperšlampama prijuoste arba kombinezonas • Veido (akių) apsauga – veido skydas ar akiniai (priglundantys prie veido) • Vienkartinė chirurginė kepurė, jei naudojamas ne kombinezonas <p><i>* mobilių komandų personalui, imančiam ėminius lauke, pakanka vienkartinės medicininės kaukės (ECDC rekomendacijos)</i></p>
V-as saugumo lygis	Paslaugos įtariamiems ir patvirtintiems COVID-19 pacientams	<ul style="list-style-type: none"> • Atliekamos aerosolį generuojančios procedūros - intubacija, endoskopijos ir kt. 	<ul style="list-style-type: none"> - COVID-19 ligoninių personalas, pagal teikiamų paslaugų pobūdį (atliekant procedūras, kurių metu 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvėpavimo takų apsauga – respiratorius (FFP3) (po kontakto su įtariamu ar patvirtintu COVID-19

		<ul style="list-style-type: none"> ● Prižiūrint pacientus, kuriems taikoma DPV, taikant intubacinių vamzdelių ar tracheostomų priežiūrą ● Atliekant operaciją arba autopsiją 	<p>susiduriama su aerozoliais, patiriama ilgalaikė ekspozicija su aerozoliais, yra galimas kontaktas su kitais biologiniais paciento skysčiais)</p> <ul style="list-style-type: none"> - intensyvios terapijos ir reanimacijos skyrių specialistai - GMP personalas - skubias odontologines paslaugas teikiantys specialistai - autopsijas mirusiems nuo COVID-19 atliekantis personalas 	<p>pacientu liesti išorinės respiratoriaus dalies rankomis negalima)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Rankų apsauga – vienkartinės medicininės pirštinės (būtina keisti po kiekvieno paciento) ● Kūno apsauga – vienkartinis ilgas neperšlampamas chalatas ilgomis rankovėmis, arba ilgas vienkartinis chalatas su ilga neperšlampama prijuoste arba kombinezonas ● Veido apsauga – visą veidą dengiantis sandarus veido skydas arba sandarūs akiniai ● Vienkartinė chirurginė kepurė, jei naudojamas ne kombinezonas ● Antbačiai arba uždara avalynė (nusiimama išėjant iš COVID-19 skyriaus, kai nusirengiamos kitos asmeninės apsaugos priemonės (toliau – AAP)
--	--	--	--	---

Patalpas valantis personalas turi dėvėti: medicinę kaukę (respiratorius (FFP2), jei dirba įtariamų ar patvirtintų COVID-19 pacientų priežiūros zonoje), pirštines darbu su cheminėmis medžiagomis, chalata, akių apsaugą (akiniai arba veido skydelis), bachelus arba specialius batus ir kepuraitę.

Jei **GMP vairuotojai** neturi sąlyčio su įtariamu ar patvirtintu COVID-19 atveju ir jei GMP mašinoje yra fizinė pertvara tarp vairuotojo ir likusios mašinos dalies, ECDC ir PSO rekomenduoja, kad vairuotojui pakanka vienkartinės medicininės kaukės.

Personalas, dirbantis su patvirtintais COVID-19 pacientais COVID-19 ligoninėse, visą AAP komplektą dėvi 4-6 val. arba keičia, jei suteršiama / sudrėksta. Personalas, dirbantis su įtariamais COVID-19 pacientais, keičia visą AAP komplektą po kiekvieno paciento.

Atliekant AGP – keičiamos visos komplektas, jei užteršta krauju ar kitais kūno skysčiais.

Papildomos sąlygos personalo ir pacientų saugai užtikrinti

- geras patalpų vėdinimas;
- liečiamų paviršių valymas ir dezinfekcija;
- tinkama rankų higiena, įskaitant AAP užsidėjimo, dėvėjimo (svarbu rankomis neliesti kaukės ir respiratoriaus) ir nusiėmimo metu;
- sumažintas kontaktų skaičius ir kontakto trukmė;
- atstumo laikymasis (2 metrų);
- ilgesnės (10-15 min.) pertraukos tarp skirtingų pacientų vizitų ar jiems teikiamų paslaugų toje pačioje vietoje (po AGP – iki 1 val.);
- rekomenduojama uždėti medicines kaukes visiems pacientams bendrose ASPĮ patalpose, būtina uždėti medicininę kaukę visiems pacientams turintiems ūmios kvėpavimo takų infekcijos simptomų ir visiems pacientams priėmimo/skubios pagalbos skyriuje.

Racionalus AAP naudojimas esant jų trūkumui

- Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras, atliekant klinikinę apžiūrą ir teikiant kitas paslaugas įtariamam COVID-19 atvejui, atsižvelgiant į AAP trūkumą daugelyje Europos šalių rekomenduoja šias AAP naudojimo modifikacijas:
 - pacientas turi dėvėti chirurginę kaukę ir laikytis bent vieno metro atstumo, kai sveikatos priežiūros specialistas atlieka pirmąjį vertinimą be tiesioginio kontakto. AAP galima nenaudoti, jeigu yra fizinis barjeras (stiklinė ar plastikinė pertvara);
 - sveikatos priežiūros specialistai, atliekantys aerozolį generuojančias procedūras (AGP), privalo dėvėti AAP rinkinį (pirštines, apsauginius akinius, chalata ir FFP2/FFP3 respiratorių);
 - jei trūksta FFP2/FFP3 respiratorių, darbuotojai, atliekantys procedūras ir turintys tiesioginį sąlytį su įtariamu arba patvirtintu atveju (nesant aerozolio susidarymo rizikos), turi dėvėti aukščiausio filtravimo lygio chirurginę kaukę, pirštines, apsauginius akinius ir chalata.
- Vienkartinės AAP turi būti saugiai tvarkomos po naudojimo (kaip infekuotos atliekos). Daugkartinio naudojimo apsaugos priemonės turi būti iš karto po naudojimo valomos ir dezinfekuojamos.